

Zápisnica

zo zasadnutia „Riadiacej skupiny lokality svetového dedičstva Drevená sakrálna architektúra v slovenskej časti Karpatského oblúka“, konaného dňa 7.11.2011
v sídle VÚC Banská Bystrica

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie - Mgr. A. Jakušová, nám. farárka Hronsek – vedúca Riadiacej skupiny
2. Pozdrav - zástupca VÚC BBSK
3. Kontrola úloh z predchádzajúceho zasadnutia - Mgr. A. Jakušová
4. Informácia o aktuálnom stave spracovania manažment plánu - Doc. Ing. E. Kráľová, PhD. a p. M. Mackanič, starosta Heřvartova
5. Informácia o grantovom programe MK SR – „Obnovme si svoj dom“ – Mgr. D. Zdechovanová, MK SR
6. Informácia o monitoringu stavu drevnej hmoty drevených chrámov - Mgr. A. Tuhárska, PÚ SR
7. Informácie o súčasnom stave a problémoch drevených chrámov – vlastníci, resp. správcovia všetkých 8 chrámov
8. Informácia o zmene štatútu tzv. medzirezortnej komisie MK SR - Mgr. D. Zdechovanová, MK SR
9. Voľba vedenia Riadiacej skupiny pre rok 2012, určenie predbežného termínu zasadnutia
10. Voľba zástupcu do tzv. medzirezortnej komisie MK SR
11. Plán práce Riadiacej skupiny na rok 2012
12. Rôzne - Ochrana dreva – nové metódy a ich využitie
13. Diskusia
14. Záver

Ad 1/ Zasadnutie otvorila a prítomných privítala Mgr. Anna Jakušová, evanjelická farárka z Hronseka. Prítomných oboznámila s programom rokovania. K predloženému programu neboli pripomienky, ani doplňujúce body.

Ad 2/ Prítomných pozdravil riaditeľ úradu Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. Peter Novotňák.

Ad 3/ Vyhodnotenie úloh z predchádzajúceho rokovania riadiacej skupiny (ďalej len RS) vykonala Mgr. A. Jakušová. Tieto úlohy boli obsahom zápisnice z 30.3.2011, ktorá bola zverejnená na web.stránke Pamiatkového úradu SR. Konštatovala, že uložené úlohy boli splnené.

Ad 4/ doc. Ing. Eva Kráľová, PhD. V širšom kontexte hovorila o príprave Manažment plánu turizmu v lokalitách drevených chrámov Slovenska zapísaných na Zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO na základe jednotlivých návštev týchto chrámov. Podala podrobnú analýzu vypracovanú podľa dotazníkov zaslaných od vlastníkov chrámu a starostov obcí. Správu dostali všetci prítomní. Správa obsahuje opatrenia, ktoré je potrebné vykonať. Oslovila aj jednotlivé VÚC, ktoré by majú poskytnúť podporu a pomoc pri odstránení nedostatkov. Technický manažment sleduje stav svojho objektu. Zistené nedostatky riešia v spolupráci s príslušným KPÚ. Ekonomický rámec analýzy pozostáva z otázky, ako získať potrebné finančné prostriedky z rozličných zdrojov najčastejšie z grantov, aby objekt slúžil i obsahovej stránke – aktivít v pamiatke.

Poukázala, že treba hľadať nástroje ako zvýšiť návštevnosť alebo ju udržať. K tomu slúži dobrá informovanosť cez značenie ciest informačnými tabuľkami na diaľniciach. Prezentáciu a propagáciu týchto chrámov začleniť do štátnej propagácie cez najvyššie a tiež prostredníctvom miest a obcí, metodické centrá. Bolo by vhodné dostať témy lokalít UNESCO do vyučovacieho procesu, systému školskej prípravy s odôvodením prečo sú tieto lokality zapísané v Zozname kultúrnych pamiatok UNESCO. Odporúča preniesť na VÚC povinnosť dobudovania informačných tabuľ tam, kde ešte chýbajú, vybudovanie parkoviska, hygienických opatrení, aby to slúžilo návštevníkom celého sveta. Vo vypracovaných odpovediach na dotazníky sa nevyskytol problém, že by nebol záujem pomôcť pamiatke. Odporúča uviesť v informačných materiáloch otváracie hodiny, aby si návštevník mohol koordinovať svoj čas a rozvrhnúť návštevu pamiatky. Turisti uprednostňujú živý kontakt so sprievodcom pred nahrávkami na nosiči. Takto sa turista dozvie podrobnosti a historické súvislosti, čo na CD nosiči alebo MG páske nebýva vždy zabezpečené. Informačné materiály sú dosť všeobecné. Odporúča, aby MK SR podporilo vydanie publikácie, ktorá by zároveň poslúžila na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu.

Legislatívny rámec ochrany pamiatok je daný Územným plánom a Plánom sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja. Menšie obce do 2000 obyvateľov majú vypracovaný spoločný regionálny dokument PSHR, ktorý bol spracovaný v čase, keď ešte tieto pamiatky neboli zapísané v UNESCO. Je potrebné tieto plány aktualizovať. Odporúča sa aktualizovať ich aj do formy Územného plánu obce.

Z analýz vyplynuli tieto úlohy, ktoré by mohli predstavovať krok dopredu vo vzťahu k pamiatkam obrátiac sa týmto na zástupcov ministerstiev a pamiatkových úradov.

- Ad 5/ Mgr. D. Zdechovanová, za MK SR informovala o grantovom systéme podpory k vydaniu publikácie v programe Obnovme si svoj dom, podprograme 1.3. Vydanie propagačného materiálu však musia iniciovať vlastníci pamiatok. Materiál k vydaniu odporúča konzultovať s príslušným krajským pamiatkovým úradom.

A sa rozhodne vlastník pamiatky podať žiadosť o grant pre rok 2012 môže tak urobiť do 30.12.2011. Na ten istý projekt v rovnakom podprograme môže podať len jednu žiadosť.

Podporil túto snahu i riaditeľ KPÚ Ing. M.Dudáš. Vydanie publikácie by malo zastrešovať všetkých 8 objektov, aby to malo jednotnú úroveň. Bude potrebné nájsť autorov a recenzentov. Určiť žiadateľa o vydanie spoločnej publikácie. Konštatoval, že bude potrebné zvoliť si autorský kolektív, zozbierať materiál, skompletizovať ho, nájsť vydavateľa a osloviť garanta.

Dotácie:

p. M.Mackanič, starosta obce Hervartov poukázal, že pri žiadosti o grant treba mať na pamäti, že aj keď nebude grant poskytnutý v plnej výške, treba svoju povinnú finančnú spoluúčasť dodržať podľa výšky požadovaného rozpočtu (nie percentá z prideleného grantu).

- Ad 6/ Monitoring drevnej hmoty drevených chrámov podala informácie Mgr. A. Tuhárska. Bol delený do dvoch sekcií. Monitoring drevnej hmoty a chemicko-technologický. Odborníci sa venovali napr. strešnej krytine a iné, merali vlhkosť konštrukcií, vlhkosť v interiéri, napadnutie hmyzom. Správa monitoringu bude zaslaná v decembri 2011.

- Ad 7/ O súčasnom stave a problémoch drevených chrámov podali správu vlastníci. V Hervartove, Leštínach a Ruskej Bystrej zabezpečili povinnú protipožiarnu ochranu objektu. A. Jakušová upozornila na potrebu zabezpečiť každé dva roky revíziu elektrických zariadení.

Za Bodružal : protipožiarné opatrenie nemajú vypracované, ale objekt pamiatky je vybavený hasiacimi prístrojmi, hlásičmi požiariu- snímačmi dymu, ktoré zachytia tlejúci

dym. Neosvedčil sa im optický hlásič, nakoľko je kostol v blízkosti cesty, signalizoval poplach aj pri osvietení objektu autom.

Doc. Ing. Kráľová pripomenula, že súčasťou manažmentu je aj určený stupeň ochrany. V rámci protipožiarinej ochrany požiarny technik musí povedať, či je povinné mať hlásič požiaru.

Hronsek: má vybudované sociálne zariadenie pre turistov, značenie informačnými tabuľkami, ktoré vybudovala BBSK sú rozmiestnené tak, že turista sa vie zorientovať, má zverejnenú informáciu o otváracích hodinách kostola. V tomto roku boli realizované práce v rámci projektu: „Oprava strešnej krytiny dreveného kostola v Hronseku“. Otáznym je stav bleskozvodov v súvisi s novo vydanou normou.

Kežmarok: dokončujú v súčasnosti opravu strechy, v budúcom roku potrebujú urobiť náter strechy. Kamerový systém urobili, zostáva urobiť bleskozvod.

Ad 8/ O zmene štatútu tzv. medzirezortnej komisie informovala Mgr. Zdechovanová. Tento krok nebol zatiaľ vykonaný vzhľadom na predčasné voľby do parlamentu SR.

Informovala, že je zmena v podávaní žiadostí o dotáciu „Obnovme si svoj dom“, ktorá sa rozšírila o podprogram 1.4 – torzálna architektúra – oprava dedičstva v spolupráci s ÚPSVaR s využitím nezamestnaných. Žiadateľmi môžu byť obce. Môžu žiadať dotáciu napr. na opravu hradov, kaštieľov. Na jeden objekt môže byť podaná len jedna žiadosť. Žiadosti sa podávajú do 30.12.2011. Zostáva zachovaná 5%-tná finančná participácia na projekte. K žiadosti je potrebné doložiť rozhodnutie krajského pamiatkového úradu s podrobným popisom prác. Ak podliehajú práce stavebnému povoleniu, musí byť doložené rozhodnutie stavebného úradu. Či je potrebné doložiť stavebné rozhodnutie ku konkrétnej žiadosti zodpovie p. Prokešová.

Doc. Kráľová pripomenula, že je vhodné v žiadosti vyzdvihnúť prioritu týchto objektov. Ing. Miloš Dudáš, CSc., riaditeľ KPÚ Žilina zdôraznil použiť správnu formuláciu názvu žiadosti, ktorá by mala zahrnúť všetky náležité oblasti opravy (napr. elektroinštaláciu, iné) v jednej žiadosti.

Mgr. A. Jakušová požiadala Mgr. Tuhársku o skoré vypracovanie správy monitoringu drevnej hmoty a jej zaslanie tak, aby ju by bolo možné doložiť k žiadosti o dotáciu už v tomto roku.

M. Kostilník za Bodružal: výsledok z monitoringu drevnej hmoty u nich je v poriadku, severná stena je trochu vlhkejšia.

Leštiny : odvodňovací kanál formou drenáže je urobený, vypracované sú drevené rýny

Podľa názoru zúčastnených hromozvod musí spĺňať technické normy, kde sú určené parametre: *drôt na hromozvode má byť hrúbky 0,2, nemá to byť pletenec drôtičkov, prepojenie nemá byť v pravom uhle. Túto problematiku zodpovie však najlepšie ten, kto vyučuje rozličných technikov.*

Ad 9/ Konfesijne bola zastrešená RS – vedenie a príprava zasadnutia v roku 2011 ev. farárkou Mgr. Annou Jakušovou z Hronseku. V zmysle rozhodnutia na zasadnutí 7.11.2011 RS odporúča, aby vedenie a prípravu zasadnutia RS v roku 2012, ktorá je ročne rotujúcou, prevzala grécko-katolícka cirkev.

Ad 10/ Za zástupcu do tzv. medzirezortnej komisie MK SR bola navrhnutá námestná farárka Mgr. Anna Jakušová. Na zasadnutie medzirezortnej komisie môžu byť prizvaní i ďalší zástupcovia RS. Nebudú mať však hlasovacie právo, pretože zástupca je menovaný ministrom kultúry SR. Návrh podporili osobne viacerí prítomní. Jednomyseľným

hlasovaním všetci prítomní zvolili Mgr. Annu Jakušovú, aby zastupovala RS na rokovaní v medzirezortnej komisii.

Ad 11/ Plán práce riadiacej skupiny na rok 2012 bude obsahovať návrhy podané z vypracovanej analýzy doc. Kráľovej. Jedným z návrhov bolo vypracovať spoločnú publikáciu drevenej sakrálnej architektúry 8 chrámov. Každý vlastník objektu v termíne do mája 2012 vypracuje obrazový a textový materiál v spolupráci s príslušným KPÚ. Treba určiť pre akú verejnosť bude publikácia slúžiť – odbornú alebo laickú.

Ad 12/ Rôzne.

- Zástupkyňa Žilinského samosprávneho kraja ponúka pomoc pri získavaní finančných prostriedkov cez Európske projekty cezhraničnej spolupráce. Pomôžu aj s hľadaním zahraničného partnera. Výzva na podanie projektov bude zverejnená v januári 2012.
- Miroslav Mackanič, starosta obce Hervartov vyjadril svoju skúsenosť s podaním žiadostí tohto druhu, že sú náročné na spracovanie a výsledok môže byť negatívny.
- PhDr. M. Kollár, starosta obce Hronsek navrhol, aby lokalita „Drevené kostoly“ mala svoje spoločné centrum. Toto by bolo možné zriadiť v Hronseku, nakoľko obec Hronsek má dobrú geografickú polohu a obec vlastní kaštieľ. Kaštieľ sa v súčasnosti nevyužíva, mohol by poslúžiť k tomuto účelu.

Ad 13/ Diskusia

- Martin Kostilník, za Bodružal – je potrebné prehodnotiť, či ideme do takejto spolupráce.
- Jakušová A.: Vhodné by bolo vzdelávanie vlastníkov, ako postupovať pri ochrane dreva vzhľadom na nové technologické možnosti. Odborný posudok by mal dať odpoveď, či nová použitá náterová hmota nebude mať negatívny vplyv na predtým použitú ochranu dreva iným náterom.
- Bolo doporučené, aby na ďalších stretnutiach bol do programu rokovania zahrnutý aj bod prednáška k problematike údržby a ochrany drevených pamiatok
- Mgr. Vološčuk Peter - KPÚ Prešov - navrhuje prizvať Prof. Ing. Ladislava Reinprechta, CSc. ako odborníka v tejto oblasti
- A.Jakušová na podnet reagovala: dnešného stretnutia sa nemohol zúčastniť kvôli iným pracovným povinnostiam p. Prof. Ing. Ladislav Reinprecht, CSc., ktorý je odborníkom v tejto oblasti a bol pozývaný na posudzovanie stavu drevnej hmoty a ochrany hronseckého kostola.
- Prítomní členovia riadiacej skupiny boli pozvaní na monitoring, konaný 15. a 16.11.2011 v Levoči, zameraný na tvorbu Územného plánu v zmysle Zák. č. 226/2011 o územnom plánovaní. Pozvánka je zverejnená na webovej stránke Pamiatkového úradu SR.

Na záver sa predsedajúca A.Jakušová poďakovala členom RS za účasť na dnešnom rokovaní a poprialala veľa Božej múdrosti a pracovitosti pri zabezpečovaní ochrany chrámov na zachovanie dedičstva budúcim generáciám.

Zapísala: Želmíra Slancová
Dňa 7.11.2011

Mgr. Jakušová Anna
nám. farárka CZ ECAV Hronsek

Prezenčná listina

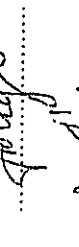

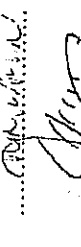

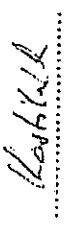

Zasadnutie riadiacej skupiny lokality svetového dedičstva „Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka“
na Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja 07. novembra 2011

ORGANIZÁCIA:

MENO A PRIEZVISKO:

PODPIS:

E-MAILOVÁ ADRESA:

BRANISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	ZUZANA TRCHÁKOVÁ		zuzana.trchakova@zansk.sk
obec HERVARTOV	MIROSLAV MACKANIC		obec.hervartov@post.sk
k.m. kat. cirkev Hervartov	Gábor Fi.		fm.hod.hervartov@post.sk
" "	SOLTÝS VINCENT		" "
" "	Falcovec		" "
CA ELAN Kežmarok	Roman Porubán		rporuban@gmail.com
CR ECAN Kežmarok	Schrober Jozef		" "
CR ERAN HROUSKÉ	Ľubomír STANČOVIČ		ecan.hrousek@stancovic.sk
CR ERAN HROUSKÉ	Hgr. Anne Jakobová		ladislav.jak@kezmarske.sk
Prísto Kežmarok	LADISLAV FAIX		wlfa.civlas@zuzanaby.gov.sk
CR ŠILHA	WILFRIED MAJŠ		wilfried@zuzanaby.gov.sk
Gu. kat. Cirkev Hrouské	Kostolník Ľubomír		kostolnik@zuzanaby.gov.sk

ORGANIZÁCIA:

MENO A PRIEZVISKO:

PODPIS:

E-MAILOVÁ ADRESA:

Obch. cent. Jemel - Jemel	Ing. Pavol Jemel		semra.jemel@gmail.com
KPV Zemska' bystrica	Mgr. Tatiana Slavova		tatiana.slavova@primorsky.gov.sk
Obec Lestiny	Anna Brádová		dace@lestiny.gkipaste.sk
ECAV LESTINY	Marina Murovová		
NESTO TUROŠŤU	Anna Čalková		calkova@primorsky.gov.sk
Právn. by. úst. s.r.l.	Anna Tuháňová		anna.tuhanova@primorsky.gov.sk
Úsek Hrozok	PhDr. Milon Kollar		DKC@hrozok.sk
KPV Prešov	Peter Volbrič		
KPI PREŠOV - POTRAV	NETA BUJNOVÁ		potrav@primorsky.gov.sk
MECE Bratislava	EVA KARÁKOVÁ		karova@fa.stuba.sk
MESE Ruzickova	DENISA RUDENKOVÁ		rudko@zickova.sk
BPSK	PETER ČÁČEK		peter.cacek@vuchb.sk
BBSK	ANNA TUROKOVÁ		
BSK	JANA BEOVÁ		
BSK	Zemla Šokl		